

10 gr.

ABC

W

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

„NIEMA KASZUB BEZ POLONJI
A BEZ KASZUB POLSCI“.

Derdowski

Nr. 80 A

Warszawa, wtorek 15 marca 1938 r.

Rok XIII

Swastyka dyktuje nowe prawa

Zydzi usunięci z życia publicznego Austrii

Rozumiemy interesy Polski nad morzem – oświadczył Hitler

RZYM, 14. 3. Agencja Stefani donosi: Na telegram wysłany w dniu wczorajszym przez „Führera” — Duce odpowiedział, jak na stopuje:

„Hitler — Wiedeń. Stanowisko moje określone jest przez przyjaźń naszych obu krajów, opartą na osi. (—) Mussolini“.

zagr. Ribbentrop, ambasador Papen i szef sztabu S. A. Lütze udali się dziś rano samolotami do Wiednia.

WIEDEŃ, 14.3. Czynione są więc zarządzenia, mające na celu zapewnienie zupełnego bezpieczeństwa kanclerzowi Rzeszy na terenie Wiednia. Do stolicy Au-

strii przybyło 2.000 agentów „Gestapo”, którzy wraz z oddziałami policji austriackiej pełnić będą straż bezpieczeństwa w chwili wjazdu. Termin przybycia Hitlera do Wiednia nie został jeszcze ustalony. Kanclerz przybędzie prawdopodobnie dopiero za kilka dni.

za sobą następstw prawnych.

7) Przekroczenia podlegają karze do 100 tys. szylingów grzywny lub karze więzienia do roku lub obu karom jednocześnie. Tej samej karze podlega zarówno oświadczenie zarządzeń np. przez udzielenie kredytu, jak i sama próba ich obejścia.

WIEDEŃ, 14. 3. Wiedeńska giełda komunikuje: Aż do odwołania giełda zostaje zamknięta. Kursy walut będą ogłaszane codziennie. W sprawie operacji dewizowych będą wydane specjalne zarządzenia.

Schuschnigg na Węgrzech

Według krążących pogłosek Schuschnigg na skutek interwencji Anglii opuścił Austrię, udając się do Węgier.

Schuschnigg bawi w gościnie u hr. Esterhazy.

BUDAPESZT, 14.3. Jak podaje prasa, wdowa po byłym kanclerzu austriackim Dollfussie w dniu wczorajszym przybyła do Budapesztu, gdzie zamieszkała w hotelu „Palatinus“.

Ochrona przed ucieczką kapitałów

WIEDEŃ, 14. 3. Dziś wydano w Austrii następujące rozporządzenia celem zapobieżenia ucieczce kapitałów:

- 1) z posiadanego majątku w walucie austriackiej wolno tygodniowo pobrać do 1.000 szylingów, z mienia w walucie obcej tylko do równowartości jednego tysiąca szylingów.
- 2) Zapotrzebowania na większe sumy będą realizowane tylko w wypadkach udowodnionych dokumentami zobowiązań prawnych.
- 3) Przekazywanie z konta na konto jest dozwolone jednak wypłaty podlegają powyższym ograniczeniom.
- 4) Kupno i sprzedaż papierów wartościowych jest dozwolone in-

stytucyjnym jednak, które je przeprowadzają, nie mogą wypłacać więcej niż wyżej zarządzone.

5) Wykupy lub zadatki polis ubezpieczeniowych wolno uiszczać do wysokości 500 szylingów.

6) Opóźnienia powstałe z powodu tych zarządzeń nie podlegają

Połączenie kościołów Austrii i Rzeszy

WIEDEŃ, 14. 3. Austriacki kościół ewangelicki został połączony z kościołem ewangelickim Rzeszy. Konsystorz kościoła austriackiego prowadzi w tej mierze rokowania z władzami kościelnymi w Berlinie.

WIEDEŃ, 14. 3. Przedstawiciele kościołów ewangelickich, obrządku helweckiego i augsburskiego w Austrii wchodzi obecnie w skład władz kościelnych w Berlinie.

W oczekiwaniu na Hitlera

Wiedeń przygotowuje się na powitanie Führera. Przyjazd Hitlera spodziewany jest o godz. 15 i w związku z tym zarządzone zostało zamknięcie wszystkich biur i sklepów. Aż do środy we wszystkich szkołach ludowych, średnich i wyższych zajęcia szkolne zostały zawieszone. Wszystkie przedstawienia kinowe zostały odwołane.

ne. Poza tym z tego samego powodu zamknięte zostały na dzień dzisiejszy targi wiedeńskie.

HITLER OPUŚCIŁ LINZ

LINZ, 14.3. Dziś o godz. 10.40 kanclerz Hitler opuścił Linz i wyjechał w kierunku st. Poelten.

BERLIN, 14.3. PAT. Min. spr.

Rozmowa z Hitlerem „Schuschnigg mnie zdradził”

LONDYN, 14.3. Korespondent „Daily Mail”, Ward Priceog, ogła-

sza na łamach tego dziennika rozmowę, odbyłą wczoraj późnym wieczorem z kanclerzem Hitlerem w Linzu.

Na zapytanie, czy wydarzenia ostatnich dwóch dni posiadają jakikolwiek wpływ na mające się rozpocząć rozmowy angielsko-niemieckie, Hitler odpowiedział przecząco, oświadczył m. in.:

„Z naszej strony żadnego, i mam nadzieję, również nie ze strony brytyjskiej. Cóż złego zrobiłem jakimkolwiek obcemu krajowi? Czyżby interesy naruszyliśmy, postępując zgodnie z wolą przeważającej większości ludu austriackiego, pragnącej zostać Niemcami? Nie jestem w stanie zrozumieć angielsko-francuskiej noty protestacyjnej. Ci ludzie tutaj są Niemcami. Nota protestacyjna od obcego kraju z powodu mojego postępowania w stosunku do nich nie posiada więcej sen-

su, aniżeli posiadałaby nota rządu niemieckiego, protestująca przeciwko stosunkom między rządem brytyjskim a Irlandią. Zapewniam pana, że jeszcze przed czterema dniami nie miałem w ogóle pojęcia, że dzisiaj będę się tutaj znajdował lub że Austria włączona będzie, co nastąpiło dziś wieczorem, do Niemiec na tych samych warunkach, co pozostałe części Rzeszy, np. Bawaria lub Saksonia. Dokonałem tego, ponieważ zostałem oszukany przez p. Schuschnigga, a zdrada jest czymś, czego nie będę tolerował. Gdy moim słowem i moją ręką ręczę za coś, to tego dotrzymuję i czekuję tego samego od każdego, kto ze mną porozumienie zawiera. Ja jestem realistą.

NIECH PAN SPOJRZY NA MOJE STOSUNKI Z POLSKĄ. CAŁKOWICIE GOTÓW JESTEM PRZYZNAĆ, ŻE POLSKA, KRAJ LICZĄCY 33 MILIONY MIESZKAŃCÓW, KONIECZNIE POTRZEBUJE DOSTĘPU DO MORZA. ZDAJEMY SOBIE SPRAWĘ Z TEGO, CO TO DLA POLSKI OZNACZA. NIEMCY ZAMIESZKUJĄ POD RZĄDAMI POLSKIMI, A POLACY POD NIEMIECKIMI. GDYBY TE DWA PAŃSTWA SIĘ KLÓCIŁY, KAŻDE Z NICH UCISKAŁOBY SWOJĄ MNIEJSZOŚĆ. DALEKO LEPIEJ BYŁO ZAŁATWIĆ NASZE SPORY DROGĄ POROZUMIENIA.

Echa „anschlusu” w Warszawie

Widomym znakiem w Warszawie przewrotu narodowo - socjalistycznego w Austrii była flaga hitlerowska (Dalszy ciąg na str. 2-iej)

Wzrost temperatury

Po chłodnej nocy (przymrozki) w ciągu dnia dość pogodnie i wzrost temperatury, przy słabnących wiatrach północno - zachodnich i zachodnich. Górnych około 35 km. na godz. Podstawa chmur niskich około 300 m. widzialność dość dobra. Rano oślabiona wskutek zamgleń.

Dość drażnienia Polski!

Interpelacja w Senacie w sprawie litewskiej

Na poniedziałkowym posiedzeniu Senatu, sen. Fudakowski zgłosił interpelację do prezesa Rady Ministrów w sprawie zajść na pograniczu polsko - litewskim. Interpelacja ta brzmi:

W ostatnich dniach zaszły na gruncie międzynarodowym zdarzenia i decyzje o wielkiej doniosłości historycznej, a świadomość ich wagi rodzi w opinii publicznej troskę o żywotne interesy państwa. W tej atmosferze wzmagają się czujność w odniesieniu nawet do drobnych wypadków. Do nich pozożnie zaliczyć by należało ostatnie zajścia na granicy polsko - litewskiej, gdyby nie komunikat PAT-a z dnia 13 b. m., według którego rząd polski rezerwuje sobie zajęcie stanowiska wobec tego incydentu.

W poczuciu obowiązku, jaki ciąży na ciałach ustawodawczych i w przekonaniu, że wszelka decyzja w tym względzie spoczywa wyłącznie w rękach rządu, jak również w nadziei, że rząd zechce w najbliższej przyszłości udzielić ciałom ustawodawczym wyjaśnień o nowoutworzonej sytuacji międzynarodowej i związanych z nią zamierzeniach naszej polityki zagranicznej, mam zaszczyt zwrócić się do pana premiera z następującym pytaniem:

— Jaką jest istota ostatnich zajść na pograniczu polsko - litewskim?

— Kto ponosi odpowiedzialność za ich wywołanie?

— Jakie środki rząd zamierza przedsięwziąć celem zapobieżenia podobnym zajściom w przyszłości?

Na odczytaniu interpelacji, na-

sali rozległy się oklaski i okrzyki: „Dość drażnienia Polski! Prowokacje z Kowna!”.

Wzburzenie w stolicy

Wiadomość o prowokacji litewskiej na pograniczu, której ofiarą padł zabity żołnierz polski, wywołała w Warszawie duże wra-

żenia.

Wyrazem nastrojów, jakie zapanały, było zbieranie się większych i mniejszych grup publicz-

Min. Beck przerwał urlop

W związku z wypadkami na granicy polsko - litewskiej minister spraw zagranicznych p. Jó-

ności na mieście, które wznosiły okrzyki w rodzaju: „Precz z prowokacją litewską!” „Niech żyje polskie Kowno i Kłajpeda!”

zef Beck przerwał urlop i w poniedziałek powrócił do Warszawy.

Tragiczne pytanie

Najgorszą rzeczą w życiu narodu jest stosowanie strasiejszej polityki; chowanie głowy w piasek i pokrywanie przykrej rzeczywistości dźwiękiem pustych frazesów. I dlatego odważamy się poruszyć jedno z najbardziej przykrych i tragicznych zagadnień Polski dzisiejszej, nawet chociażby wywołać to miało głosy oburzenia i fałszywej pruderii, nawet chociażby posypały się pod naszym adresem zarzuty defetyzmu.

Chodzi o Pomorze. O kraj mimo dwukrotnej, cztery niemal wieki trwającej okupacji niemieckiej, związany nierozdzielnie z Polską i dokumentujący to niejednokrotnie krwią swą na polach bitew, głosowaniem w czasie wyborów jeszcze za czasów pruskich, czy też w codziennym obywatelskim życiu. O kraj tak bardzo polski i tak patrio-

tyczny, że w ciągu kilku lat potrafił bez reszty pozbyć się dawnych, niemieckich śladów i naleciałości, że dzisiaj nikomu nie przychodzi do głowy kwestionowanie jego łączności z Polską, że nawet i Niemcy sami zamilkli o swych rzekomych do niego prawach.

Ta tak bardzo potriotyczna część Polski przeżywa jednak od kilku lat prawdziwą moralną tragedię, a polskość jej na ciężką została wystawiona próba. Jeżeli można się wyrazić dobitnie, tragedia polskości na Pomorzu jest mający tam od dawna miejsce „najazd sów”, reprezentujących rzekomo Polskę, narzucających się społeczeństwu pomorskiemu i przewodzących jego życiu. I dzięki temu niestety idea Polski została na północno - zachodnich ziemiach kresowych sprofanowana i zabrukana.

Ktoś mógłby powiedzieć, że nie jest to zjawisko odosobnione, że kryzys taki przeżywamy w całej Polsce, że wszędzie namnożyło się nadużyć i podłości; że atmosfera, którą oddychamy w całej Polsce, daleka jest od zdrowia i czystości, że poziom moralny obniżył się ogromnie w najwyższych sferach wszystkich sferach społecznych i że duchowe i moralne chamstwo panuje i nadaje ton polskiemu życiu coraz wszędzie wadliwiej; że dlatego na Pomorzu nie ma żadnej specjalnej tragedii.

Ale zważyć trzeba, że na Pomorzu ten „najazd” na życie publiczne najbardziej wyraziste przybrał kształt, bo tam polska polityka personalna największe ma na sumieniu błędy i winy. Wystarczy tu powołać się na szereg procesów kryminalnych, wytoczonych ostatnio przeciwko kilku

starostom pomorskim. Wystarczy powołać się dalej na aferę notariusza Schaba, czołowego przedstawiciela obozu rządowego na Pomorzu, trzęsącego przez szereg lat jego życiem politycznym, decydującego o wszystkich posunięciach personalnych, przywodzącego życie szeregu towarzyszy społecznych i chroniącego równocześnie w swym domu brata, pospolitego złodzieja i siostrę paserkę. A dochodzi tu jeszcze i to, że notariat swój otrzymał on mimo braku prawniczego wykształcenia. Przykłady takie możnaby mnożyć w nieskończoność.

Jest to tym tragiczniejsze, że Pomorze najbardziej narażone jest na przeciwpolską propagandę niemiecką. Na umacnianie gospodarcze niemieckie na Pomorzu i na osłabianie jego ducha polskiego (Dokończenie na str. 3-iej)

„ABC” dla Śląska

Oddział „ABC” w Katowicach, ul. Stawowa 16 — tel. 318-28.

Działacz sanacyjny oskarżony o sprzeniewierzenie pieniędzy społecznych

KATOWICE, 14. 3. (kor. wł.). Przed Wydziałem Zamiejscowym Sądu Okręgowego w Rybniku odbył się proces karny, który odosił w pewnej mierze stosunki, panujące w organizacjach sanacyjnych.

Na ławie oskarżonych zasiadł skarbnik związku zawodowego ZZZ (grupa posła Fessera), Kubiak, którego oskarżono o nadużycia finansowe.

Kubiak był kasjerem sanacyjnego ZZZ, od 1932 i już od pierwszej chwili zaczął korzystać z pieniędzy związkowych dla osobistych celów.

W czasie badań ksiąg kasowych stwierdzono, iż tenże właśnie kasjer przywłaszczył sobie około 5 tysięcy złotych złożonych przez członków tytułem składek miesiecznych. Kubiak sprzeniewierzył również kilka tysięcy złotych z kasy zapomogowej i pogrzebowej, jaka istniała przy tamtejszym ZZZ.

Kubiak należał wówczas do jednych z najgorzalszych działaczy sanacyjnych na terenie pow. rybnickiego.

Proces przeciwko Kubiakowi został odroczony, okazało się bowiem, iż oskarżony miał współników, którzy zostaną również postawieni w stan oskarżenia.

Proces o nadużycia na terenie K.K.O. w Świętochłowicach

W dniu 6 maja b. r. odbędzie się przed Sądem Okręgowym w Katowicach oczekiwany z wielkim zainteresowaniem proces karny o nadużycia, jakie miały miejsce swego czasu na terenie Komunalnej Kasy Oszczędności w Świętochłowicach.

Na ławie oskarżonych zasiadają dyr. Augustyn Dyrda, kierownik Komunalnej Kasy Oszczędności, Jonda referent Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach i kilku innych urzędników.

Oskarżonym zarzuca się udzielanie pożyczek osobom nie gwarantującym zwrotu tychże, zakup terenów i odprowadzanie ich po wiele niższej cenie, robienie niedozwolonych manipulacji papierami wartościowymi i wie-

le innych przestępstw. (ok.).

Skrzynia z karabinami

W zabudowaniach kopalni węgla „Matylda” w Lipinach Śl. przeprowadzono remont, w czasie którego natrafiono na pewną skrzynię, po otwarciu której okazało się, iż zawiera 5 karabinów woskowych różnego typu, 10 bagnetów, oraz 2 płaszczki kozackie.

Broń pochodzi prawdopodobnie z czasów powstań śląskich. (ok.).

„Totalizm a idea narodowa” Odczyt adw. Kurcysza

Staraniem Koła Prawników S. U. J. P. odbył się odczyt p. mec. Jerzego Kurcysza p. t. „Totalizm a idea narodowa”. Odczyt został wygłoszony o godz. 20-tej w Aud. gmachu audytoryjnego U. S. P. Po odczycie wywiązała się dyskusja, w której jak najostrejsze potępiono totalizm jako ideę nam obcą, której szerzenie nie może być na ręce pewnym mocarstwom, któreby chciały w

ten sposób podporządkować Polskę swojej polityce.

Po dyskusji mec. Kurcysz za kończył podkreśleniem, że totalizm jest sprzeczny z dążeniem narodowego - radykalizmu.

W RADOMSKU

zaprenumerować „ABC” można u p. Wacława Szachajdy ul. Narutowicza 26

ZA DUSZĘ KS. STREICHA
W dniu 12 b. m. o godz. 7-ej rano w Brześciu nad Bugiem w kościele Farnym zostanie odprawiona Msza święta za duszę ś. p. ks. Streicha, zamordowanego przez komunistę w Lublinie.

NOWY ZARZĄD S. K. P.

W Brześciu nad Bugiem odbyło się posiedzenie konstytucyjnie nowoobranego Zarządu Stowarzyszenia Kupców Polskich w Brześciu nad Bugiem. Podział wypadł następująco: prezes — Edward Gąsowski, wiceprezes — Orłowski Czesław, sekretarz —

— Nikołajew Aleksy, skarbnik — Gąkowski Alfred. Członkowie Zarządu — Pomagajbo, Grynia, Plichowicz, Skalski i Mikołaj Dranko.

KURS DLA STRAGANIARZY

Staraniem Zarządu Stowarzyszenia Kupców Polskich do handlu straganiarskiego został przy Główn. Kapieckim uruchomiony kurs dla kandydatów do handlu straganiarskiego i straganiarzy. Wykłady odbywają się dwa razy w tygodniu w godzinach wieczornych. Wykładowcami są nauczyciele miejscowego Gimnazjum kupieckiego. Kurs cieszy się dużą frekwencją słuchaczy.

TEATR MIEJSKI w Bydgoszczy.

„Antychryst”.
KINA W BYDGOSZCZY
APOLLO: „39 kroków”.
KRISTAL: „Huragan”.
KAPITOL: „Płetwo ryby”.
MARYSIENKA: „Czar Cyganki”.

ROZBUDOWA SZPITALA

(a) Wydział powiatowy powiatu bydgoskiego przystąpił w najbliższym czasie do rozbudowy szpitala powiatowego w Wyrzysku. Szpital zaopatrzony się w najnowsze urządzenia. Koszt rozbudowy i urządzenia wynosi 120.000 zł. Przy rozbudowie zatrudnionych zostanie kilkudziesięciu bezrobotnych.

ZMARŁA

NAJSTARSZA BYDGOSZCZANKA
(a) Zmarła najstarsza obywatelka miasta Bydgoszczy, Niemka kapitałista, Luiza Wagner z domu Kolwicz, przeżywszy 102 lata.

ZATARG O PŁACE

(o) W Gdyni komisja rozjemcza rozpatrywała zatarg między firmą „Paget”, a robotnikami zatrudnionymi

w tej firmie. Robotnicy domagali się znacznej podwyżki płac. Komisja rozjemcza stanęła na stanowisku, że płace godzinowe robotników drzewnych w Gdyni są już o 10 proc. a akordowe o 30 proc. wyższe od płac robotników gdańskich wobec czego dalsza podwyżka byłaby równoznaczną z ucieczką towaru z Gdyni.

FALSZOWAŁ PIENIĄDZE

W czasie rewizji w mieszkaniu Bronisława Suszki we wsi Kuby pow. oszmiańskiego, znaleziono w kufryce 6 narządów ślusarskich 2 matryce do odlewania monet 1-złotowych, oraz metale potrzebne do tego.

Wszystkie te przedmioty zakwestionowano, Juszka osadzono w areszcie.

Kronika Ziemi Chełmskiej

DYMIŚJA WICEPREZYDENTA CHELMA

Długoletni wiceprezydent w Chełmie p. Franciszek Pawlak, złożył pisemną rezygnację z zajmowanego stanowiska, zobowiązując się pełnić obowiązki do chwili powrotu do urzędowania chorego obecnie prez. Tomaszewskiego.

LEGALIZACJA LICZNIKÓW

W najbliższym czasie, rozpocznie się w Chełmie sprawozdanie i ponowna okresowa legalizacja wszystkich liczników prądu elektrycznego

przez Okr. Urząd Miar i Wąg w Lublinie. W czynnościach tych pośredniczyć będzie elektrownia miejska instalując bezpłatnie zastępczy licznik opłaty wyniosła około 10 zł.

OPIEKA NAD DZIECKIEM

Staraniem zarządu Koła Rodziny Wojoskiej w Chełmie, wkrótce powstanie tu nowy gmach dziecięcy dla najuboższych dzieci przedmieli. Na ten cel Rada Miejska wydzieliła z terenów miejskich 1 ha placu oraz do budżetu wniesiono na powyższy cel kwotę 1000 zł, ogólne koszty budowy wyniosły mają ponad 30 tys. zł.

Brat rozstrzelanego dygnitarza sowieckiego Tajemniczo zniknął z Warszawy

Co reprezentował warszawski przedstawiciel „Inturista”?

W tajemniczych okolicznościach zniknął z Warszawy współwłaściciel biura turystycznego Union Lloyd, dr. Salomon Spiegel, które posiadało generalne przedstawicielstwo na Polskę sowieckiego „Inturista”. Spiegel zjawił się w Warszawie przed kilku laty, mówiąc, że przyjeżdża ze Stanów Zjednoczonych i że jest fachowcem od spraw propagandy i turystyki.

FABRYKANT PEJSACHÓWKI

Wkrótce Spiegel przy poparciu swego brata, który zajmował w Sowietach wysokie stanowisko, otrzymał koncesję Inturista na Polskę, którą wydzierżawił jednemu z biur podróży. W tym czasie dr. Spiegel założył pod Lublinem fabrykę wódki „pejsachówki”, a obok niej prowadził szereg różnych przedsiębiorstw handlowych.

Przed dwoma laty Spiegel do spółki z urzędniczką p. Zofią Lasocką, która włożyła kilkadziesiąt tysięcy złotych, założył biuro podróży Union Lloyd.

TAJEMNICZE NAPADY

Na położone w śródmieściu stolicy biuro podróży Union Lloyd dokonano dwukrotnie napadów o niewyjaśnionym podłożu. Podczas tych napadów jak ustalono, napastnikom nie chodziło o zrabowanie pieniędzy. D-ra Spiegla pobito, demolując lokal biura.

Po tych napadach dr. Spiegel zniknął z Warszawy. Personel biura utrzymywał, że dyrektor wyjechał do Ameryki, nie umiał jednak podać żadnych bliższych okoliczności tajemniczego wyjazdu. Równie w tajemniczych okolicznościach znikła z Warszawy p. Lasocka.

Trzeba przypomnieć, że brat d-ra Spiegla, dygnitarz sowiecki podejrzany o sprzyjanie trockistom został w Rosji rozstrzelany. Tajemnicze napady zbiegły się co do czasu z wykonaniem wy-

roku w Sowietach.

Wydział przemysłowy Komisarjatu Rządu, stwierdzając, że

biuro pozbawione jest odpowiedzialnego kierownika, zdecydował je zamknąć.

Swastyka dyktuje nowe prawa (Dokończenie ze str. 1-ej)

wywieszona na gmachu poselstwa przy ul. Koszykowej 11b. Flaga ta, wisi obok biało - czerwonej flagi Austrii.

W ciągu niedzieli i poniedziałku Anschluss był nadal głównym przedmiotem rozmów towarzyskich i kawiarnianych. Dodatki nadzwyczajne

pism były rozchwytywane. Nakłady wszystkich dzienników zostały znacznie powiększone. Na górze Anschlusa zamieszkał się wzmożeniem podaży papierów austriackich. Kilka redakcji dzienników stołecznych wysłało do Austrii specjalnych wysłanników.

Pierwsze zarządzenia antyżydowskie

WIEDEN, 14. 3. W niedzielę ogłoszono szereg zarządzeń antyżydowskich, a przede wszystkim dokonano licznych rewizji w lokalach instytucji żydowskich. Znaleziono w czasie rewizji pieniądze — skonfiskowano. Zatrzymano 211 osób, które po dwugodzinnym pobycie w areszcie, wypuszczono na wolność, zabraniając opuszczać Wiednia. Aresztowano poza tym 150 bankierów, przemysłowców, kupców żydowskich, którzy ustalali spieniężać swoje walory. Wśród aresztowanych są znani bracia Schiffman — właściciele Domu Towarowego oraz inż. Robert Stricker, przywódca syjonistów austriackich, zbliżonych do Żabotyńskich.

Wielkie wrażenie wywołała wiadomość o nalożeniu sekwestru na 3 dzienniki żydowskie: „Telegraphmitten”, „Echo” i „Abendtelegraph”, należące do d-ra Bonde, który zbiegł. Sekwestratami miały być znani działacze hitlerowskich, którzy z miejsca usunęli dziennikarzy żydowskich, powołując kilkunastu innych dziennikarzy, w tym 4-ch, przybyłych z Berlina.

W ciągu całego dnia niedzielne

go w Wiedniu rozrzucono ulotki antyżydowskie, wzywające do zaprzestania wszelkich stosunków z Żydami. Do ekscesów nigdzie nie doszło. Jedynie zanotowano dwa wypadki pobicia Żydów, którzy założyli w klapy marynarek swastyki. Policja nakazała zdjęcie chłagi hitlerowskich z gmachu żydowskich hoteli: „Continental” przy ul. Praterstrasse 5 i „New York” przy ul. Taborstrasse.

Z polecenia władz dokonano licznych rewizji w sklepach żydowskich przy Taborstrasse.

WIEDEN, 14. 3. sędziowie i prokuratorzy żydzi i pochodzenia żydowskiego zostali zwolnieni ze służby. Do ich adwokackiej i notarialnej nie wolno przyjmować żydów.

Lekarze żydzi pogotowia ratunkowego zostali zwolnieni ze służby.

ZAKAZ SAMOWOLI

WIEDEN, 14. 3. Oficjalnie komunikują: Zakazuje się jak najsurowiej bez wyraźnego zezwolenia gauleitera lub dowódcy S. S. dokonywania członkom partii lub członkom S. A. jakichkolwiek konfiskat lub aresztowań na własną rękę. Przekroczenie tego zakazu będzie surowo karane.

Niezwykłe sensacyjna afery Morfina i kokaina w oponach i częściach motocyklowych

W Warszawie i na prowincji dokonano licznych rewizji i aresztowań. Pod zarzutem zorganizowania afery przemytniczej osadzono w areszcie dwu współwłaścicieli Warszawskiej Spółki Motocyklowej w Warszawie (Królewska 27): Abrama i Mojżesza Nowomysłow, oraz Mojżesza Mordachaja. Marynintza wraz z jego bratem i ojcem.

Nowomysłowie pochodzą z rodziny znanych w północnej dzielnicy Warszawy „millionerów”. Są właścicielami szeregu kamienic.

Za knisami przedstawicielstwa zagranicznych motocykli, których sprzedawano kilkadziesiąt sztuk tygodniowo, władze śledcze wykryły miedzy innymi afery przemytu morfiny, kokainy i heroiny.

Zarówno Nowomysłowie jak i Mojżesz Marynintza w interesach firmy wyjeżdżali często za granicę i na prowincję, wyjazdy te pozwala-

ły im na nawiązywanie kontaktów z d. stawcami narkotyków za granicą i odbiorcami w mniejszych miastach Polski. Jako pośredniczką występował tu znajoma Marynintza jedna z aktorek.

Narkotyki były dokarczane wraz z częściami motocykli, wymi, oraz w oponach i detkach. Należności od odbiorców nadechodzili pod adresem Spółki Motocyklowej. Były to sumy sięgające wielu tysięcy złotych.

Śledztwo w tej niezwykle sensacyjnej sprawie zatacza coraz szersze kręgi, czyniąc z niej afery o niebotycznym dotychczas w Polsce nasileniu.

Dochodzenia prowadzi: wiceprez. Sądu Okręgowego Füstrenberg, okręgowy sędzia śledczy Belgimajer, Komenda Straży Granicznej, oraz Stołeczny Urząd śledczy.

Decyzją sędziego śledczego wszystkie zatrzymanych osadzono w więzieniu śledczym na Dzielnej.

„Zdolna” rodzinka Rotszyld z Sieradza prowadzi nielegalny bank

SIERADZA, 14. 3. Władze skarbowe ujawniły na terenie Warty i kilku sąsiednich miasteczek, pow. sieradzkiego istnienie potajemnego i nielegalnego banku, prowadzonego przez

zamożnego kupca z Sieradza, Jakuba Rotszylda. Stwierdzono, że nielegalny bank pobierał lichwiarskie procenty i pociągł bardzo poważne nieujawniane zyski. Rotszylda aresztowano.

W obawie przed odpowiedzialnością Samobójstwo kierowcy autobusu który rozbil się na pl. Teatralnym

(p) Wczoraj w lasu bieleńskim, na prostopadłościelnym przystanku kolejowym przebiegającym przez przeczłoną skroń. Zauważono policję i pogotowie ratunkowe, którego lekarz stwierdził śmierć. Był to trup Antoniego Bubolca, kierowcy autobusów miejskich. Przy denacie

znaleziono rewolwer, którym popełnił samobójstwo. Bubolec na jeździe autobusu spowodował wypadek autobusowy, najeżdżając na pociąg Bogusławskiego na Placu Teatralnym. W wypadku tym doznał obrażeń artystka Mała Gorczyńska. Od tego czasu Bubolec nosił się z zamiarem samobójstwa.

Podwójna uroczystość w kościele na Ochocie

Wczoraj parafia św. Jakuba na Ochocie obchodziła podwójną uroczystość: złoty jubileusz kapłaństwa proboszcza swego, ks. kanonika Jakuba Dąbrowskiego, oraz poświęcenie nowego zbudowanego kościoła.

U godz. 11-ej uroczystą mszę świętą odprawił ks. proboszcz - jubilat w asystencji specjalnie przybyłych na obchód jubileuszowy: ich Eks. ks. ks. biskupów: Bukraby, ordynariusza diecezji Piskiej, oraz Niemiry, sufragana tejże diecezji. Kazanie wygłosił ks. prałat dr. Marcell Nowakowski, Pszawieńskiego organu dowodzą imieniem J. E. ks. kardynała Al. Karkowskiego, ks. prałata Fajęckiego. Świątynie przepełniały olbrzymie rzesze wiernych, biorące udział w podwójnej uroczystości.

Teatr na Śląsku

REPERTUAR TEATRU IM. STAN. WYSPIAŃSKIEGO W KATOWICACH:

Wtorek: g. 20 „Kobieta w piosenie i tańcu”.

Środa: g. 20 „Książę niezłomny”.

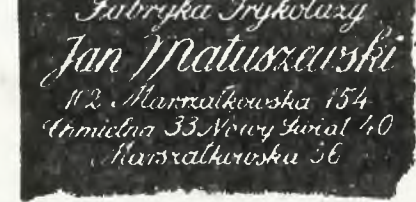
Czwartek: g. 20 „Skiz” (premiera).

REPERTUAR TEATRU KATOWICKIEGO NA PROWINCJI:

CHORZÓW: wtorek, g. 15.30 „Książę niezłomny” (dla szkół); g. 20-1a „Książę niezłomny”.

BIELSKO: czwartek g. 19.30 „Książę niezłomny”.

CIESZYN: piątek, g. 20 „Skiz”.

SŁOŃCE	
Wschód	Zachód
5 52	17 39
KSIĘZYC	
Wschód	Zachód
17 13	5 2
Dł. dnia	
11 47	4 3

Dziś św. Klemensa
Jutro św. Cyriaka

OGŁOSZENIA DROBNE

KUPNO SPRZEDAŻ

Maszyny do pisania Torpedo podręczne biurowe, arytymetry Thales; duży wybór maszyn okazyjnych. Sprzedaż — Kupno — Remonty. Maczunder, Marszałkowska 83 tel. 700-06.

MEBLE

MEBLE gotowe i na zamówienie własnego wyrobu poleca Chrześcijańska Wytwórnia Karytowski i Gorgas, ul. Świętokrzyska 2.

MEBLE Firma chześcijańska „Cieżykowski” Nowy Świat 99 Duży wybór nowoczesnych mebli gotówką — ratami. Sztuki pojedyncze.

MEBLE Stylowe, nowoczesne Stół, Sypialnia, Gabinet. Sztuki pojedyncze. Wytwórnia mebli tapicerskich poleca firma chześcijańska „Cieżykowski”, Nowy Świat 64, tel. 349-85. Wyrób własny. Warunki dogodne.

MEBLE wytwórnia, nowoczesne, stylowe, oryginalne własnych projektów (kierunek inżynierów), pięknych, egzotycznych drzew, luksusowe wykonania, komplety sztuki pojedyncze, fotele, tapczany, kluby, tel. 9-30-37.

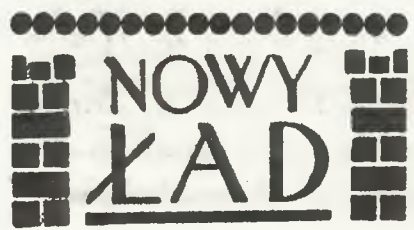
MEBLE poleca nowo utworzona firma Stanisław Wyciszkowski Nowy Świat 101 Sławy Nr. 45 Warunki dogodne.

RÓŻNE

A.A. (Chrześcijańska firma, Garderobę starą męską, zamieniam na pierwszorzędne bielskie materiały. Bielskie; telefon 339-08.

A.G. Garderobę starą męską zamieniam na najlepsze materiały bielskie Wisznicki tel. 11-32-41.

43 Potężne uszycie garnituru, 25 nicowanie, wykonanie pierwszorzędne. Chmielna 23 - 12, tel. 679-13.

Chcesz wiedzieć prawdę o Ru-
chu Narodowo - Radykalnym, za-
prenumeruj „Nowy Łąd”.
Prenumerata kwart. zł. 2.20, dla
prenumeratorów „ABC” zł. 1.50.
Adres Adm. i Red. Al. Jerolim-
skie 3a m. 11. Konto PKO 10666.

Aresztowanie narodowców

WIELUŃ, 14. 3. (kt.) Policja
aresztowała członka S. N. Rabe-
go w Kadubie za urządzenie zebra-
nia pod gołym niebem. Po 48
godzinach został zwolniony i o-
dany pod dozór policyjny.

W samochodzie pod wsią
Szczoty aresztowani zostali Sz.
Lebioda, T. Marczewski i Struga-
ła w chwili spieszenia na zebra-
nie w Dziadoszynie.

Po 30 godzinach zostali zwol-
nieni.

Sołtys skazany za przywłaszczenie

POZNAN, 14. 3. Przed Sądem
Apelacyjnym w Poznaniu stał
sołtys z Samoleży (w pow. Śza-
molińskim) Mikołaj Grzykowiak,
oskarżony o przywłaszczenie kwo-
ty 5.204 zł. z pieniędzy publicz-
nych.

Sąd skazał nieuczciwego sołty-
sa na rok więzienia, zawiązując
mu równocześnie wykonanie ka-
ry na przeciąg trzech lat.

Tragiczne pytanie

(Dokończenie ze str. 1-ej)

idą z Berlina corocznie dzie-
siątki milionów, utrzymywany
jest cały sztab agitatorów. A
w przeciwpolskiej ich propa-
gandzie ukazują się nie tylko
atrakcyjne przykłady wzmo-
cniionych wewnętrznie Niemiec,
ale i odstraszczone przykłady
gospodarki i działalności
Krawczyka, Schaba i tylu in-
nych, działających pod rządami
wojewody Kirtiklisa.

I dlatego to nie wolno nam
chować w sprawie pomor-
skiej głowy w piasek i zadawa-
ać się jedynie sądowymi pro-
cesami. Trzeba nam odpowie-
dzieć bowiem i na tragiczne
pytanie, które niestety coraz

Mniejszości w Czechosłowacji

Agresywna postawa Niemców

Rola Henleina

MNIEJSZOŚĆ NIEMIECKA

W każdym razie, jest rzeczą nie-
wątpliwą, że Niemcy, zamieszku-
jący w zwartych narodowo obsza-
rach, a potrosze rozrzućeni wszę-
dzie, stanowią 22,5 procent ludno-
ści, która pod berłem Habsbur-
gów przyczyniała się do stanowi-
ska uprzywilejowanego od wie-
ków.

Przypomnijmy sobie, że dopie-
ro w 1883 roku Czesi uzyskali
większość w sejmie prowincjonal-
nym czeskim, a w morawskim do-
piero w r. 1905.

Ludność niemiecka, znacznie za-
możniejsza, otoczona opieką rzą-
du austriackiego, sąsiadująca z
potężną Rzeszą, z trudem tylko
mogła pogodzić się z rządami Cze-
chów, których zresztą uważa na-
dal za rasę mniej wartościową.

W okresie traktatu wersalskie-
go, Niemcy domagają się nawet
plebiscytu, później próbowali bun-
tów, które jednak w okresie po-
wojennego przynębnienia Niem-
ców, nie mogły mieć większych
szans powodzenia. Tym niemniej
w r. 1920 72 posłów niemieckich
do parlamentu czeskiego oświad-
czyło, że tylko gwałtowni niemiec-
ka ludność Sudetów zawdzięcza
wejście w skład republiki czecho-
słowackiej.

ZMIANA TAKTYKI

Był moment, że Niemcom za-
czął się grunt palić pod nogami,
bo ostatecznie trudno było oczeki-

wać od Czechów tolerowania pan-
germańskich organizacji politycz-
nych, jawnie zmierzających do
rozbioru republiki.

Zresztą przyszedł w 1928 okres
niebawomego kryzysu gospodar-
czego, który spowodował zmniej-
szenie eksportu czeskiego do 1/3.
Przeinwestowany przemysłowy
kraj, z trudem tylko mógł poko-
nać klęskę stagnacji i bezrobocia.
Państwo, organizując roboty pu-
bliczne, fortyfikacje i t. p. — sta-
wało się poważnym czynnikiem
gospodarczym, umożliwiającym
przeżycie okresu kryzysowe-
go. Przywódcy niemieccy, nie mo-
gąc pozabawić swych wyborców
tych korzyści materialnych, zmie-
nili taktykę.

HENLEIN — MAŁY HITLER

Na czoło wysuwa się młody po-
lityk Niemców Sudeckich, niejaki
Henlein, który już w 1935 zdoby-
wał milion głosów i osiąga 44 man-
daty poselskie, na ogólną ilość 72
mandatów niemieckich. Obecnie

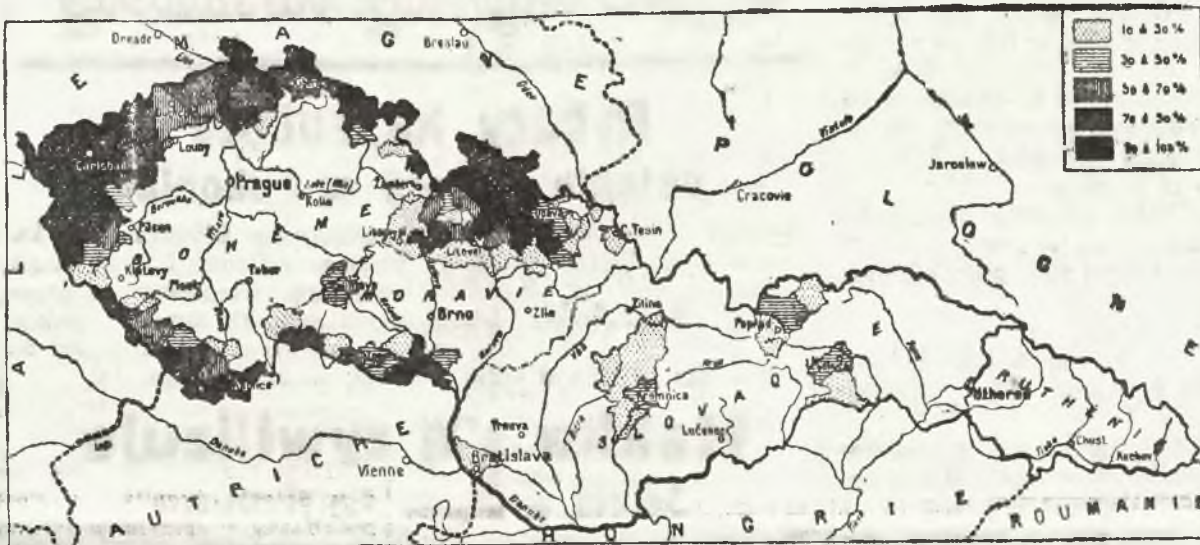
głównie... wspólnych kredytów kry-
zysowych.

W ciężkich walkach z nawałą
germańską, krzepło w średnio-
wieczu państwo czeskie. Naród cze-
ski, będąc najdalej na zachód wy-
suniętą placówką Słowiańszczyz-
ny, w znacznie większym stosun-
ku niż Polska był wciągnięty w
wir spraw europejskich, biorąc ży-
wy udział w ówczesnych rozgryw-
kach, dynastycznych, prestiżowo-
cesarskich i t. d.

Różnie też kształtowały się lo-
sy korony św. Wacława. Od wol-
ności wasalnej w stosunku do
Niemiec, aż do decydującej roli
narodu czeskiego w życiu Europy
Środkowej.

Był okres ścisłego związania dy-
nastycznego tego państwa z Pol-
ską i Węgrami. Wzajemne prze-
nikanie kulturalne i gospodarcze
dwóch sąsiadujących narodów pol-
skiego i czeskiego, było zawsze
bardzo intensywne, poczynając od
przyjęcia chrztu z rąk misjonarzy
czeskich.

W okresie reformacji naród cze-

taktyka Niemców sudeckich idzie
w dwóch kierunkach.

Henlein ekscytuje uczucia ra-
sowe rodaków, uprawia frazeolo-
gię hitlerowską, a jednocześnie
zapewnia, że stoi na gruncie... in-
tegralności i niepodległości koro-
ny św. Wacława. Oburza się na za-
rzuty uprawiania propagandy to-
talistycznej oraz podtrzymywania
kontaktu z hitlerowcami. Lojal-
ność swą w stosunku do republi-
ki uzależnia od całkowitej auto-
nacji dla Niemców Sudeckich, zer-
wania stosunków z Sowietami,
niezależnienia się od polityki
francuskiej, nawiązania serdecz-
nych stosunków z miłym sąsiadem
niemieckim. Wreszcie wobec du-
żego pomieszczenia narodowości
w republikę, chciałby stworzyć coś,
w rodzaju księgi katastroficznej
niemieckiej; każdy zapisany, jako
Niemiec, musiałby nim już pozos-
tać i słuchać... Henleina.

Taką taktykę obrała dzisiejsza
większość Niemców Sudeckich.
Mniejszość, składająca się z nie-
mieckich agrariuszy, niemieckich
chrześcijan i socjal - demokratów
wybrała taktykę żywcem współ-
pracy z czechą większością rządo-
wą. Gorąco podkreśla umiowa-
nie wspólnego państwa, a szcze-

ski uwikłał się silnie w wojny re-
ligijne, łącząc bunt przeciwko Ko-
ściółowi, z nienawiścią do niem-
czyzny. Stąd, zarówno krwawe
wojny husyckie, jak i udział w
krwawej wojnie trzydziestolet-
niej.

Wynik tych wojen, początkowo
zwycięskich, był dla narodu cze-
skiego katastrofalny. Klęska zado-
na Czechom przez wojska cesar-
sko - niemieckie pod Białą Górą
w 1620 r., na okres dwóch stuleci
usunęła Czechów z życia politycz-
nego Europy.

Rozmiary tej klęski możemy so-
bie wyobrazić, sięgając po odpo-
wiednie cyfry: z 3-ich milionów
ludności, pozostało 800 tysięcy,
z 750 miast ocalało 150, zniszczono
doszczętnie, spalono i zabowano
około 30.000 wiosek. W promieniu
16 mil wokół Pragi, wszystko by-
ło pustynią. Zdawało się, że na-
ród czeski nigdy się już nie odro-
dzi.

NAPŁYW NIEMCÓW NA TEREN CZESKI

Granice jego stały otworem
dla emigracji niemieckiej, opu-
szczone pola oczekiwały rąk do pra-
cy. Niemcy, którzy wcześniej już
przenikali na teren czeski, teraz
załali granice czeskie zwartą ma-

są i do dziś dnia w Sudetach sta-
nowią większość, wynoszącą od
90 do 100 procent. W końcu 18-go
wieku cesarz Józef II postanowił
usunąć język czeski nawet z uży-
cia ludowego. Szlachta i mies-
zczaństwo dawno już przestały po-
sługiwać się tym językiem.

ODRODZENIE

Okazało się jednak, że prężność
i siły żywotne narodu czeskiego
przeżywały i w ciągu 100 lat od
zarządzenia tego cesarza, dokonał
się cud odrodzenia narodowego,
dzięki któremu Czechy z wielkiej
wojny wychodzą jako niepodległe
państwo czeskosłowackie, posiada-
jące na swym terenie 3/4 wielkie-
go przemysłu dawniej monarchii
austro - węgierskiej i niestety...
zbyt wysoki odsetek mniejszości
narodowych.

A więc Niemców w ilości
3.250.000, skoncentrowanych prze-
ważnie na pograniczu z Rzeszą,
Węgrów 691.000, Rusinów 450.000,
żydów 300.000 i wreszcie Pola-
ków 82.000.

Naturalny środek przeciw chorobie
ZIŁA PRZECZYSZCZAJĄCE
KARPIŃSKIEGO

HANDEL PASZPORTAMI

W ostatnich miesiącach ży-
dowska plutokracja Wiednia
zaopatrywała się w paszporty
angielskie, które miały być pu-
kierzem przeciwko przemocy
hitlerowskiej. Podobno koszt
takiego paszportu wynosił ko-
ło 10.000 funt. ang.

Wątpliwe, czy hitlerowcom
będą imponowały tak na po-
czekaniu zaimprovizowane o-
bywatelstwa angielskie. Taki
sposób wydawania paszpor-
tów byłby odstępstwem od tra-
dycyjnej polityki angielskiej i
wątpliwe... by na nim można
było ufundować moralną i go-
spodarczą potęgę imperium.

KNOT

Likwidacja P. P. S. w Sieradzu

SIERADZ, 14. 3. (kt.) Prasa co-
dzienna donosiła niedawno o rozbi-
ciu wewnętrznym klasowych zwią-
zków socjalistycznych, z których wy-
stąpiło około 250 członków. Ostatnio
wielkie wrażenie wywarło w mieście
likwidowanie PPS.

Zawalił się nowy most

BRUKSELA, 14. 3. Nowy most,
zbudowany w Hasselt nad kana-
łem Alberta, zawalił się w chwili
po przejeździe tramwaju.

Szczęśliwym trafem ofiar w lu-
dziach nie było.

Kto znajdzie 100 tysięcy?

TORUŃ, 14. 3. Właściciel majątku
Sokolowo w powiecie rypińskim pod-
jął w banku 100.000 zł. w dwustu
banknotach po 500 zł. i wracając do
domu zgubił te pieniądze. Poszkodowa-
ny wyznaczył dla uczciwego zna-
lazcy nagrodę 20.000 zł.

25.000 polskich żydów w Austrii grozi wyjazdem do Polski

Jak donosiliśmy już, z Austrii
zaczęli przybywać liczni obywate-
le polscy moższewego wyzna-
nia. Żydów - obywateli polskich
jest w Austrii z górą 25.000. Zgła-
szają się oni obecnie masowo do
polskich placówek konsularnych,

domagając się pozwolenia na po-
wrót do kraju.

W dzielnicy żydowskiej Leo-
poldstadt krąży samochody, w
których agitatorzy wykrzykują
hasła antysemityczne. Do zamie-
szek jednak na razie nie doszło.

Komunikat Legii Akademickiej

Studenci I-go i II-go roku studiów
Uniwersytetu J. P. zarejestrowani w
Legii Akademickiej i zamieszkujący
w Warszawie i okolicach, zgłaszają się
w dniach 14, 15 i 16 bm. po odbiór
kart powołania.

Dla wydziału prawa, mat. przyr.,
humanistycznego i farmacji wydawa-

ne będą w nowym gmachu prawa
U. J. P. I p. od godz. 8-ej — 13-iej i
15-iej — 18-iej.

Dla wydz. lekarskiego wydawać
będzie pp. Stępkowski Stanisław,
zaś dla weterynaryj pp. Piotrowski
Lucjan na wydziałach.

Walka młodzieży akademickiej z komuną

Żądają usunięcia żydów z wyższych uczelni

WILNO, 14. 3. Młodzież wileń-
ska akademicka zaminifestowała
swoje stanowisko wobec potwor-
nej zbrodni w Luboniu pod Poz-
nanem, spełnionej przez wysta-
nika komunizmu na osobie s. p.
ks. Streicha. Po żałosnym nabo-
żeństwie w koście. św. Jana za
spokój duszy s. p. ks. Streicha,
które odprawił ks. Jan Matule-
wicz, młodzież akademicka udała
się do sali Śniadeckich U. S. B.

gdzie odbyło się zebranie ogólna-
kademickie w obecności J. M.
Ks. Rektora Woycieckiego.

Wszyscy mówcy zgodnie po-
kreślili, że żydzi są elementem
najbardziej podatnym pod wpły-
wy komunistyczne. To też nie
można ich dłużej tolerować na
wyższych uczelniach, gdyż łatwo
komunizm może przeniknąć do
szeregów młodzieży akademickiej.
Dlatego też domagają się
usunięcia żydów z Uniwersytetu.

Czterokrotny mąż starł się o rękę płaćej kandydatki do małżeństwa

BYDGOSZCZ, 14. 3. U jedne-
go z rolników w Pruszczy był za-
trudniony w charakterze parobka
Jan Nowczyk, który zaczął ubie-
gać się o rękę 18-letniej córki go-
spodarza. Gdy wreszcie ojciec u-
kochanej zgodził się na małżeń-
stwo i Nowczyk zwrócił się do
miasta, z którego pochodził, o me-

trykę urodzenia, ujawniło się, że
jest on żonaty już 4-krotnie.
Clou tej niezwykłej sprawy po-
lega na tym, że cztery poprzednie
małżeństwa były zupełnie bezin-
teresowne, gdyż panny były bar-
dzo ubogie. Osobliwego kolekcjo-
nera żon osadzono w areszcie.

UWAGA tylko trzy RYBA jest SMACZNA i ZDROWA

Wstrząsająca zbrodnia na ul. Ziemowita Zamordowany przechrzcił swoją śmierć

W niedzielę wieczorem na ul. ks.
Ziemowita został zamordowany dwo-
ma uderzeniami noża w pierś 32-let-
ni Stanisław Bertych, robotnik (Po-
łudniowa 4) i ciężko ranna 30-letnia
Józefa Cudna (Niedotrzańska 26).
Bertych w towarzyswie Cudnej, jej
męża Józefa oraz jego brata, Wła-
dysława, powracali z wizyty od zna-
jomych. Już podczas przyjęcia Ber-
tych skarżył się, że ma złe przeczucia,
wobec tego obecni po. Cudnowie
wyrazili gotowość odprowadzenia go
do domu. Gdy całe towarzystwo
przechodziło przez ulicę Ziemowita,
kolo domu nr. 63 wypadło stamtąd
trzech mężczyzn, uzbrojonych w no-
że i siekiere, którzy rzucili się na
Bertycha. Pani Cudna zasłoniła go
sobą, została jednak porażona no-

żami, po czym napastnicy zadali sze-
reg śmiertelnych ran Bertychowi i na
wściepły alarm zbiegli. Na miejsce
przybyła policja. Po stwierdzeniu
śmierci Bertycha, Cudną przewiezio-
no do domu. Na skutek zarządzonej
obławy zatrzymano Kazimierza Kuź-
mę, Stanisława Czapskiego i Maria-

na Achtę. Ten ostatni jest znany
policji z licznych rozpraw nożowych.

Wstępne śledztwo ujawniło, że
morderstwa dokonano na tle zemsty
osobistej. Prawdopodobnie sprawcą
napadu był Kazimierz Kuźna, który
mścił się za to, że Bertych zerwał
z jego siostrą.

Walka o ghetto rynkowe w Wieluniu i Zagórowie

WIELUŃ, 14. 3. (kt.) Za przy-
kładem Kalisza co raz więcej miast
w Polsce domaga się podziału rynku
na część polską i żydowską.

W Zagórowie kupcy wszelkimi
sposobami domagają się podziału
rynku, a obecnie w Wieluniu straga-

Uroczysta akademicka w dniu święta Węgier

W dniu węgierskiego święta na-
rodowego dnia 15 marca odbędzie się
w głównej sali Rady Miejskiej uro-
czysta akademicka wokaln - muzycz-
na.

W Akademii biorą udział pp.: Ire-
na Dubiska (skrzypce), Sari Hir (for-
tepian), Wanda Wermińska (śpiew),

Szajka właściciela mykwy Przemycła jedwab z Niemiec

Przed Sądem Apelacyjnym od-
powiadała żydowska banda prze-
mytników z Abramem Żelkowiczem,
właścicielem mykwy na cze-
le.

Żelkowicz do spółki z Arią
Sieniczerem, Szmulem Princem i
Mosziem Angielszerem uprawiali
na szeroką skalę przemyt towa-
rów jedwabnych i aksamitów z
Niemiec do Polski. Przemycznicy
pozostawali w ścisłych kontak-
tach z szeregami żydowskich kup-
ców warszawskich, Kurtem Przy-
rębem, Maksymem Efraimem,
Chaimem Cygielbikiem, Lejbą
Wajsbiergiem, Adolfem Blaszy-
dem, Jakubem Szepsem i innymi,
którzy nabywali towary pochodzą-
ce z przemytu.

Po ujawnieniu afery Żelkowi-
cza i Engelszera Sąd Okręgowy
skazał po półtora roku więzienia
Sienicera na dwa lata i Princa
na rok więzienia. Ponadto prze-
mytnicy otrzymali olbrzymie, po-
kilkadziiesiąt tysięcy grzywny.
Kupcy, którzy handlowali prze-
mycanymi jedwabiami i aksamitem,
skazani zostali tylko na wysokie
kary pieniężne.

Przed Sądem Apelacyjnym
wszystcy oskarżeni do winy się
przyznali, jednak tłumaczyli się
iż przemyt uprawiali na znacznie
mniejszą skalę.

Moja pierwsza audycja

Narodziny „czarodziejskiej skrzynki“

Przed kilkoma laty słyszałem pierwszy wiersz o falach eteru, przed kilkunastu laty pierwszą audycję. Jeszcze wówczas radio było czymś leżącym na pograniczu cudu i... szarlatanstwa.

Kilkunastoletni chłopiec, po wysłuchaniu audycji zasypywał mnie kiedyś pytaniami: czy ta „skrzynka z drutami“ naprawdę gra? A może pod stołem schowany jest patefon? A dlaczego wujaszek tak kręci tymi kółkami?

Dziś nawet kilkuletni brzdąk o radio mówi, jak o dobrym znajomym, sypie z rękawa terminami technicznymi, majstruje w czarodziejskiej skrzynce. Patrząc niedawno na takie go właśnie „radiotechnika z Bożej łaski i żmiiłowań“ zacząłem szukać w myśli wrażeń z pierwszej słyszanej audycji.

Było to...

Dajmy spokój wrażeniom osobistym. Co mówią inni?

Kiedy słyszałem pierwszą audycję radiową i jakie z niej odniosłem wrażenia? — takie pytanie postawiłem kilkunastu osobom. Oto ich odpowiedzi.

Mój dozorca, zdziwił się poważnie postawionym mu pytaniem. Spokojnie odłożył na bok fajkę, z którą właśnie „urzędował“ przed drzwiami dyżurki. Potem spojrzął na mnie tak jakby chciał powiedzieć:

— Dotychczas uważałem pana za porządnego człowieka, a pan nagle takie pytania...

Wreszcie zaczął mówić.

— Pierwszy raz słyszałem radio... u mego syna. Jest nauczycielem pod Urłą — dodał tonem autorytatywnego wypaśnienia.

— A ile to awantur było o to radio?

— Jaki awantur?

— Wiadomo. Chłopak był młody, świata Bożego, powiadam panu, za radiem nie widział. Dziw, że do szkoły na lekcje chodził. Jeden pokój, był u niego tylko dla radia, jakieś skrzynki, druty — ktoby tam wie-

dział co to jest — westchnął Antoni.

A żona to gorzkimi łzami na niego płakała, kartoflanke jej kazał jeść, pieniędzy na wszystko skąpił, ino radio i radio. Ileż go to kosztowało — jęknął z zalem, stary, rozumiejący w swoisty sposób wartość pieniądza, do zorca.

Pojechałem do niego kiedyś — Antoni rozgadał się na dobre. Siedział w pokoju zamknięty — a nie wiedziałem jeszcze o tym, tym radio. Słyszę gra coś. Pytam synowej.

— Co to Wacek gramofon kupił.

— Tsss — powiada — Niech o ciebie będzie cicho. Słyszal pan — ja miałem być cicho mówi p. Antoni z wyrażonym wzburzeniem.

Słucham gra, potem gada.

— Co to jest — pytam — u diabła.

— Tsss — mówi znowu — radio, nie można przeszkadzać.

— Co?

— Radio mówi mi szeptem.

Tak słyszałem pierwszy raz radio — kończy p. Antoni.

Studentka uniwersytetu, którą poprosiłem o wynurzenia na ten temat rzuciła mi potok słów, z których po starannej selekcji zdołałem wyłowić, że pierwszy raz słyszała audycję radiową w roku 1925 mając jedenaście lat.

— Tak mi było tylko żal, że „tam“ może się coś popsuć i że ten pan, który mówi nie będzie nawet wiedzieć, że nikt go nie słyszy. Poza tem przypuszczałem, że tyżki antenowe na dachach są po to, żeby wszyscy wiedzieli, że w tym domu jest radio.

— A wrażenia?

— Byłam strasznie przejęta i... niezadowolona, że „pan“ ze skrzynki technicznej radzi pochować druty instalacyjne.

— Dlaczego?

— No, bo było widać, że jest radio, a z tego byłam strasznie dumna.

Referent w jednym z urzędów państwowych w odpowiedzi na pytanie... westchnął głęboko.

— Raty, szepnął zbolalym głosem.

— Ale ja proszę o wrażenia z pierwszej audycji.

— Nasz radca zaprosił kiedyś kilku „kolegów“ biurowych na radio. Szedłem z zaciekawieniem — wracałem zły. Niech pan sobie wyobrazi — mój rozmówca zapalał się — przez cały czas pisało coś, niby grało, gadało — nawet w bridge'a nie można było uczciwie pograć.

— Przekonałem się do radia dopiero później, dziś sam mam radio. Znow westchnienie. Koniec rozmowy.

Znany adwokat zagadnięty zniechęca w kuluarach sądu, odparł.

— Pierwszy raz słyszałem radio w r. 1926. Byłem wówczas w małym miasteczku prowincjonalnym. 13 maja zaczęły się znane wypadki warszawskie. Gazety nie przychodziły — jedyną drogą uzyskania wiadomości było radio. — Bur-

mistrz przyjaciel mego ojca zaprosił mnie kiedyś do sanktuarium, w którym zainstalowany był odbiornik.

— Na owe czasy mówi — to rzeczywiście było cudo. Popularność burmistrza — pamiętam — znacznie wzrosła. Nawet jego zagorzali przeciwnicy przychodzili dowiedzieć się coś nowego.

— Służąca moich rodziców z dumą opowiadała, że poznała... służącą od pp. burmistrzów. Ta to szczęśliwa wzdychała.

Gospodarz z jednej ze wsi pod Piasecznem mówi, że pierwszy raz usłyszał audycję radiową u siebie w domu.

— Stasiek przyjechał z wojska, z Zegrza — dodaje tonem wyjaśnienia, przywołał jakieś druty, pudełko, do drzewa przywiązał znowu drut i... grało. Mówili, że to pioruny ściga — ale ja tam w to nie wierzyłem. Grunt, że grało.

„Nadworny“ krawiec w Toruniu przestraszył się pytania.

— Oj dajmy spokój, niech pan nie pyta.

— Dlaczego?

— Bo ja mam takie nieprzyjemne wspomnienia.

— Nieprzyjemne? — zdziwiłem się ja z kolei.

— Już panu powiem — mruknął przyparty do muru. Do radia nie miałem przekonania, nie chciałem nigdy słuchać. Nudziła mnie żona, „kup radio“, „kup radio“ — słyszałem od rana do wieczora. Kupiłem wreszcie, założyłem. Tego wieczora miałem oddać wykonany garnitur. Przedtem chciałem trochę posłuchać. I zasłuchałem się na dobre. Co było dalej — ech, lepiej nie mówić.

A teraz ja.

Było to w r. 1925. — Zaprosił mnie do siebie mój wuj adwokat w Lublinie. Skrzynia olbrzymia — oczywiście słuchawki. O nie — parę pisków. Czekając z zapartym oddechem na jedno chociaż słowo.

Nic.

Pierwsza audycja to był pisk.

Następnego dnia „złapałmy“ do piero jakąś stację niemiecką.

Z. S.

POWSZECHNIE UZNANA ZA NAJLEPSZĄ

STARA ŻYTIÓWKA

Rektyfikacji Warszawskiej

Rybacy kaszubscy

potępiają mord w Luboniu

Zebrani z wszystkich miejscowości mierzwijskiej w Jastarni zorganizowani w Rybackim Związku Rezerwistów uczcili przez powstanie pamięć tragicznie zmarłego kapłana w Luboniu, postanawiając wysłać na ręce ks. Prymasa Hłonda i ks. biskupa morskowskiego Okoniewskiego depesze z zapewnieniami oowskiego przywiązania i wierności do Kościoła katolickiego. (o.)

Mekka się cywilizuje

Święta woda — sterylizowana

Od kilku lat jesteśmy świadkami cywilizowania się najbardziej odległych i ekscentrycznych skupisk ludzkich. Mekka, dotychczas najbaczniej strzeżona przed wszel-

Zderzenie statków w Gdyni

(o.). W basenie rybackim portu gdynińskiego szwedzki żaglowiec „Rox“, który przywiózł do Gdyni z Göteborga szprot, zderzył się z stojącym u nabrzeża statkiem badawczym Morskowego Instytutu Rybackiego „Ewa“. W następstwie zderzenia zgruchotały się żelazne rusztowania, uszkodzona część pokładu i burta. Szwedzki statek, który przystosowany jest do łamania lodów wyszedł z zderzenia cało. „Ewa“ musi być poddana gruntownemu remontowi. Winę za zderzenie ponosi żaglowiec motorowy „Rox“, który wbrew przepisom podniósł żagle już na wodach basenu, wobec czego silny wiatr zapchnął statek gwałtownie na „Ewę“.

kim, najbliższymi nawet powiewami nowoczesnymi, zdążyła siedmiomilowymi krokami do wyrównania różnicy, dzielącej ją od innych cywilizowanych środowisk ludzkich. Pielgrzymi, którzy do niedawna jeszcze wyłącznie postu giwali się tradycyjnymi wielbłądami, coraz częściej obecnie przybywają do świętego miasta maho metan samolotami lub samochodami. Ostatnio w dziedzinie tej uczyniono nowy krok. Jak donosi egipski dziennik urzędowy, święte miasto otrzymało ma oświetlenie elektryczne. Ale nie dość na tym. Woda ze świętego źródła ma być odtąd sterylizowana. Dotychczas pobożni pielgrzymi czerpali słodką w smaku wodę wiadrami i pili ją z glinianych kubków. Obecnie otrzymywać ją będą w szczelnie zamkniętych butelkach, sterylizowaną, wolną od szkodliwych zarazków, które dawniej były przyczyną częstych epidemii.

Ryba w oszczędnej kuchni

Oszczędne, a jednocześnie zdrowe i smaczne są potrawy przyrządzane z ryb słodkowodnych. Obecnie znajduje się w handlu wiele rodzajów ryb, wśród których przoduje karp, szczupak, a następnie lin, karaś, sielawy augustowskie i t. p.

W Polsce jemy bezwzględnie za mało ryb w porównaniu z zagranicą. Może jest w tym trochę winy i na-

szych pań gospodyń, które nie chcą zapoznać się bliżej z praktycznymi i tanimi sposobami przyrządzania ryb. Nie mała usługa w tym względzie oddaje krótki zbiorek przepisów, wydany staraniem Związku Organizacji Rybackich. Można go otrzymać bezpłatnie w większych handlach kolonialnych i specjalnych sklepach z rybami.

Z teatru o teatrze

Kosmetyczny masaż

TEATR LETNI: „Dama od Maksyma“, farsa ze śpiewami i tańcami w 3-ach aktach Jerzego Feydeau.

Wielkie powodzenie jakim w swoim czasie cieszyła się farsa Feydeau, miało swe źródło zapewne w tym, że wyrażała ona w najłatwiejszej do uchwylenia formie styl i nastój epoki ludzi. Dziś niewątpliwie pod tym względem stanowi „Dama od Maksyma“ zabytek muzealny.

Niemniej jednak ożywienie jej daje efekt niezawodny. Niewybredne dowcipy i efekty zawsze znajdują dosyć amatorów, aby widownia (i kasal) były pełne.

Oglądanie „Damy od Maksyma“ ma takie samo znaczenie, jak np. — moczenie nóg w chłodnej wodzie po długim spacerze w upalny dzień. Można przy tym czytać lekką książkę. Człowiek wypoczywa i jakos spędza czas, na milej rozrywce.

„Dama od Maksyma“ działa podobnie jak łagodny kosmetyczny masaż. Nie męczy, nie nuży, nie boli, a nawet niekiedy odmładza.

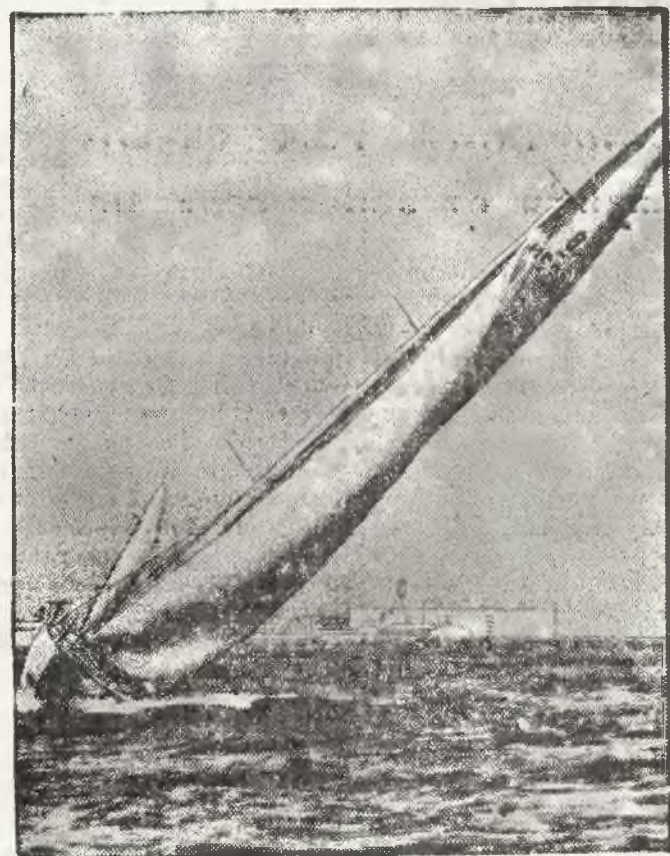
Przedstawienie w teatrze Letnim daje również przyjemną rozrywkę. Jest to zasługa zespołu, który farsie daje nowe życie. Na czele kroczy p. Mira Zimińska świetna wykonawczyni roli Pepy Crewette, tancerki z Moulin - Rouge. P. Zimińska jest

dziś niewątpliwie jedyną, która w tej postaci może tchnąć tyle życia, temperamentu i beztroskiego humoru. Największy sukces odnosi dzięki swemu talentowi w piosence o kapeli wojskowej. Ta piosenka jest prawdziwym „gwoździem“ całego wieczoru. P. Maria Gella z pełną wdzięku starannością odtwarza postać prężną i naiwnej żony, Wł. Grabowskiego, jako rozhuwany generał wojsk kolonialnych, T. Frenkiel — pyszną postać nieszcześnika, który wplątał się w cudzą aferę — Al. Zabczyński, jak zawsze przystojny i zgrabny amant, panie: Masłowska, Bukojemska, Słubicka, Jakubińska, Magierówna i Ludecka — reprezentujące różne stopnie wdzięku, zdolności i urody, oraz panowie: Karczewski, Norowski, Tomasiński, Zejdowski i inni — na tyle sympatycznych dekoracji w barwnych kostiumach St. Jarockiego, pod batutą reżyserską Niewiarowicza, muzyczną — Sygietyńskiego i — choreograficzną Kosztuskiego — wypełniając trzy akty niefrasobliwym humorem, śpiewem, tańcami, demonstrowaniem zgrabnych tydek i starodawnych „halek“.

Nic dziwnego, że publiczność dziękje im za to wszystko — oklaskami.

Stanisław Grzelecki.

Na błękitnym Pacyfiku

Piękny 8-metrowy jacht w porcie Los Angeles.

UZASADNIONY GNIEW

— Zabraniam raz na zawsze, aby mnie budzono podczas pracy.

JACEK BRZEZINA

41)

PERŁY I KARABINY

POWIEŚĆ

Wahabici mimo gorączki hazardu nie spuszczały z oka Stanleya. Wiedzieli, co by ich czekało w razie ucieczki więźnia!

A ów właśnie, znudzony się przyglądaniem monotonnej jak na znysły europejskie grze, podczołgał się w głąb namiotu i oparłszy jak mógł najwygodniej plecami o skózaną ścianę, rozpoczął medytację.

Dotychczas jeszcze nie rozwikłał pytania, dlaczego nie zabito go w namiocie szeika. Kłął się w duszy za nieznaną mu języka arabskiego. Gdyby mógł zrozumieć, co ów Karim bej powiedział wahabickiego kacyka... Pięknie powiedziane, lecz co przez to należy rozumieć? Czyżby synowie pustyni gotowali się do jakiejś wojny? Z ich pożądania za wszelką cenę broni tak by wnioskować należało. Lecz wojny z kim?

Pytania tłoczyły się do głowy Stanleya, nie dając mu spokoju. Złosiło go to i męczyło, że nie mógł na żadne z nich znaleźć odpowiedzi.

— I skąd ten tajemniczy Anglik (tego jednego tylko był pewien, że jest Anglikiem) zna jego prawdziwe nazwisko? To już zakrawało na rzecz nadprzyrodzoną... Chociaż... przecież ci, którzy donieśli mu o transporcie, zapewne nie omieszkaliby również donieść i nazwiska człowieka, który będzie go prowadził!

— E! — mruknął Karim. — Mam się nad czym zastana-

wiać! Jeżeli stąd nie wydam się, to i tak nie potrzebuję odpowiedzi na te pytania! Naprzód trzeba szukać sposobu ucieczki, a potem rozwiązywać zagadki, układające się niczym rebusy w gazetach.

— Ucieczka! — nie myślał o niej dotychczas, a był przecież najwyższy czas na to.

Z chwilą gdy spodziewana śmierć oddaliła się nieco, instynkt samoobrony rozpoczynał od nowa swoją działalność.

— Ucieczka! Gdzie, a raczej naprzód jak? — Nogi i ręce miał skrępowane powrozami. Spróbował ich, lecz już po paru minutach z niechęcią dał spokój wyczerpującej i nie doprowadzającej do niczego pracy.

— Tego sam nie rozwiąż! — mrucał rozglądając się w namiocie. Żadnego przedmiotu w nim nie było. Niczego, co by mogło posłużyć do uwolnienia z więzów.

— Beznadziejne — myślał. — Z pomocą nikt tu mi nie przyjdzie... sam nie dam sobie rady!

Z ponurą rezygnacją spoglądał przez podniesioną zasłonę wejścia na monotonna, czyste, martwe niemal niebo. Szczerze żałował, że nie poległ „na wałach fortu Margaret“.

Miałby chociaż spokój!

Wieczorem dano mu jedzenie. By mógł jeść, zwolniono mu ręce z więzów, lecz dwóch wahabików z gotowymi do strzału karabinami, stało mu nad głową. Miał nawet ochotę rzucić się na nich i wreszcie zakończyć te tortury oczekiwania, lecz instynkt przemógł. Jakby nie było uważał, że lepiej jeszcze poczekać. Nie wiadomo, co się stanie...

I rzeczywiście stało się!

Zaczęło się od tego, że do namiotu wpadł wepchnięty silnym kopniakiem beduin, który ostatniej nocy usiłował wymknąć się z „fortu Margaret“. Głowę miał przewieszoną zbrukaną krwią szmatą, ręce i nogi skrępowane, jak Stanley. Spuchnięta twarz i podbite oczy świadczyły, że niezbyt humanitarnie obchodzono się z nim.

Skurczył się pod ścianą namiotu naprzeciwko Stanleya, przyglądając mu się badawczo przekrwionymi oczyma. Coś niezrozumiałego mrucał pod nosem.

Słońce zaszło. Pustynię ogarnął mrok. Przez otwór w na-

miocie widać było szereg rozpalonych przez wahabików ognia. Dochodziły pomruki obżarających się baranów ludzi, jakiś gardłowy głos zawodził smętnie sury Koranu. Parskały napojone świeżo wielbłądy, wyląd gdzieś w oddali zwabiony odpadkami jedzenia szakal...

Mijały godziny. Obóz powoli zasypiał, ognie prawie że dogasały. Wartownik przechadzał się wolnym krokiem wokół namiotu, co chwila dorzucając do palącego się przy wejściu ogniska nowy płacek nawozu wielbłądźiego.

Dokuczliwe zimno przejmowało ścierpięte od więzów członki Stanleya. Chciał się doczołgać do ognia, lecz powstrzymało go to ciche psyczące współwzięcia, be- duina. Spojrzył w stronę siedzącej nieruchomo od paru godzin postaci.

Beduin dawał mu jakieś znaki głową. Przysunął się do niego. Nie rozumiał, co tamten szeptał, lecz jakaś nadzieja wstąpiła mu do serca.

W ciemnościach, panujących wewnątrz namiotu, rozróżniał tylko błyskające oczy syna pustyni. Nagle poczuł, że czyjeś dłonie uwalniają go z więzów. Ruszył z trudnością ścierpiętymi rękoma — były wolne.

Teraz dopiero spostrzegł, że beduin też był wolny. To on go uwolnił! Nie miał czasu zastanawiać się nad tym, w jaki sposób to wszystko nastąpiło. Paroma ruchami zrzucił więzy z nóg. Należało jak najszybciej działać...

Beduin podczołgał się w najciemniejszy kąt namiotu i odgiął wolno jego ścianę. Stanley spojrzął przez otwór. O kilkanaście kroków kłębały wielbłądy. Straży wokoło nich nie było widać.

Rozległy się kroki. Długi cień wartownika przesunął się koło otworu w ścianie namiotu. Beduin jednym susem znalazł się na dworze. Gdy Stanley wydostał się z nim, znalazł wartownika rozciągniętego bez życia na ziemi. Wszystko odbyło się tak cicho, że aż uszczypnąć się musiał, by sprawdzić, czy to nie sen.

Lecz nie! Wartownik nie żył. Droga do wolności stała otworem.

(D c. n.)

Bronisław Czech ósmym na mistrzostwach Szwajcarii

W Łodzi rozpoczęły się zawody szermiercze o mistrzostwo armii. W szpadzie pierwsze miejsce zdobył kapral Kamala (WKS Łódź), 2) ppor. Spychalski (WKS Równa), 3) ppor. Lis (WKS Tarnów), 4) ppor. Michałowski (WKS Łan-cut), 5) ppor. Gedroye (WKS Dub

0.15 Piesn "Kiedy ranne". 0.20 Gimne-
styka. 0.40 Muzyka (płyty). 7.15 Muzyka
(płyty). 8.00 Audycja dla szkół.

21.30 Lille. Festiwal Ryszarda Straus-
sa.

Lilpop 63.50; Modrzejów 13.25; Stachowice 37.25; Żyrardów 68.00 — 68.25.

Plebiscyt 10 kwietnia

Austria jest krajem Rzeszy

Hitler wodzem armii austriackiej

W urzędzie kanclerskim odbyła się konferencja prasowa, na której nowomianowany szef prasy, przybyły dziś z Berlina attache prasowy poselstwa austriackiego w Berlinie, Józef Hans Lazar oznajmił dziennikarzom zagra nicznym następujące dwie wiadomości:

PREZYDENT REPUBLIKI AUSTRIACKIEJ MIKLAS ZREZYGNOWAŁ I PRZEKAZAŁ SWE OBOWIĄZKI KANCLERZOWI SEYSS - INQUARTOWI.

NA PODSTAWIE ARTYKUŁU 3 PKT. 2 USTAWY KONSTYTUCYJNEJ W SPRAWIE ZARZĄDZEŃ NADZWYCZAJNYCH RZĄD AUSTRIACKI POSTANOWIŁ OGŁOSIĆ NASTĘPUJĄCE ZARZĄDZENIE:

AUSTRIA JEST KRAJEM RZESZY NIEMIECKIEJ;

W NIEDZIELE, 10 KWIEŚNIA 1938 R. ODBĘDZIE SIĘ TAJNE I POWSZECHNE GŁOSOWANIE, W KTÓRYM WEZMĄ UDZIAŁ MĘŻCZYŹNI I KOBIETY, MAJĄCY UKOŃCZONYCH 20 LAT. GŁOSOWANIE ODBĘDZIE SIĘ W SPRAWIE PONOWNEGO ZŁĄCZENIA Z RZESZĄ NIEMIECKĄ (WIEDERVEREINIGUNG).

W POWSZECHNYM GŁOSOWANIU BĘDZIE ROZSTRZYGAŁA WIĘKSZOŚĆ GŁOSÓW.

W CELU PRZEPROWADZENIA TEGO NOWEGO ZARZĄDZENIA, KTÓRE MA MOC USTAWY, WYDANE BĘDZIE ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE.

USTAWA WCHODZI W ŻYCIĘ Z CHWILĄ OGŁOSZENIA. PRZEPROWADZENIE TEJ USTAWY POWIERZA SIĘ RZĄDOWI ZWIĄZKOWEMU.

Identycznej treści ustawę ogłoszono również w Niemczech. Równocześnie kanclerz Hitler mianował gauleitera zagłębia Saary Buerchela szefem partii narodowo - socjalistycznej oraz komisarzem plebiscytowym w Austrii. Następnie z doniosłych zarządzeń niedzielnego wieczoru brzmiąco:

Armia austriacka podporządkowana Hitlerowi

Kanclerz i naczelny wódz sił zbrojnych zarządził:

1) Austriacki rząd związkowy uchwalił ustawę o ponownym zjednoczeniu (wiedervereinigung) Austrii z Rzeszą niemiecką. Rząd Rzeszy ustawą, wydaną w dniu dzisiejszym, zatwierdza to postanowienie.

2) Na podstawie tego zarządzenia: Austriacka armia związkowa z dniem dzisiejszym podlega moim rozkazom, jako część składowa armii niemieckiej.

3) Powierzam generałowi von Bockowi, dowódcy 8-mej armii, dowództwo armii niemieckiej w

obróbie austriackich granic krajowych.

4) Wszyscy członkowie dotychczasowej związkowej armii austriackiej złożą niezwłocznie przysięgę mnie, jako naczelnemu wodzowi sił zbrojnych.

Generał Bock wyda niezwłocznie konieczne zarządzenia.

(—) Adolf Hitler.

Defilada policji

Przybycie drugiej dywizji niemieckiej

WIEDEŃ, 13. 3. O godz. 19-ej na rynku odbyła się defilada policji wiedeńskiej. Defiladę odbierał oddział policjantów, zwolnionych z policji austriackiej za przynależność do partii narodowo - socjalistycznej, z transparentem o napisie: „Nielegalni w latach 1933 — 1938”.

Defiladę przed operą odbierał generał niemiecki, koło którego stał by-

ty komendant Wiednia gen. Hasselmayer. Wkrótce potem przyjechał do Wiednia sił zbrojnych niemieckich, znajdujący się obecnie w Wiedniu gen. von Bock. Następnie rozpoczął się ulicami Wiednia przejazd kolumn drugie dywizji zmotoryzowanej. Przez ulice przeszło sto samochodów ciężarowych, aut pancernych, czołgów, artyleria zmotoryzowana.

WIEDEŃ, 13. 3. Jak słychać, odroczenie triumfalnego wjazdu kanclerza Hitlera do Wiednia nastąpiło ze względów konstytucyjnych. Kanclerz Hitler nie chciał bowiem przybyć do Wiednia póki sprawa prezydenta Austrii nie zostanie załatwiona. Wedle wiadomości tej przyjazd kanclerza Hitlera nastąpi w najbliższych dniach.

„Schuppe” i fardarmierli, która ma obsadzić radiostację wiedeńską, zmieniając tam obsadę pome-

nelu i speakera.

Zakwaterowanie oddziałów niemieckich

Większość oddziałów niemieckich zakwaterowano w koszarach wojskowych przy ulicy Renweg. Część oddziałów, która przejechała przez Wiedeń, została skierowana i zakwaterowana w Schwead, Heinburg i Bruck an der Leitha, miejscowościach w kierunku granicy czechosłowackiej. W Bruck an der Leitha, gdzie był garnizon austriackiej dywizji zmotoryzowanej, wojska austriackie witały z orkiestrą przyje-

dające oddziały niemieckie. We wszystkich miejscowościach, przez które przejeżdżały oddziały niemieckie, stały szpalery ludności i dzieci szkolnych, witając je owacyjnie. Kontrola ruchu w kierunku granicy czeskiej i węgierskiej silnie obstrzana. Wszystkie samochody są dokładnie kontrolowane przez fardarmierli austriacką i lokalnych uzbrojonych członków S. A.

Odwołanie posła angielskiego

LONDYN, 13. 3. Oficjalnie ogłoszono, że poseł brytyjski w Wiedniu Palasrot został wezwany do Londynu dla złożenia raportu o wydarzeniach w Austrii, ale

nieoficjalnie w kołach miarodajnych przyznają, że nie powrócił on już więcej do Wiednia. Z drugiej strony zaś odwołany został z Londynu poseł austriacki baron von Frankenstein.

2.750 km. kw. zdobyli powstańcy

BILBAO, 13. 3. Wojska gen. Franco posuwają się w szybkim marszach naprzód na całym froncie aragońskim. Gen. Yague zajął miejscowość Escatron, gdzie znajduje się znane wielkie lotnisko wojsk republikańskich. Kolumny pod dowództwem tego generała posunęły się o 66 km. naprzód od swych pozycji wyjściowych. Znajdują się o 27 km. na zachód od głównej siedziby dowództwa republikańskiego w Caspe.

Inne kolumny, które się posuwają na drodze wiodącej z Saragossy do Alcaniz zajęły miejscowość Puebla de Hija i znajdują się od Alcaniz w odległości 28 km. W najbliższych godzinach należy się liczyć z upadkiem Alcaniz.

Wojska republikańskie na wielu odcinkach zdradzają oznaki

kompletnej dezorganizacji i stawiają prawie opór.

Powierzchnia zdobytego terenu podczas ostatniej ofensywy powstańców wynosiła w sobotę ogółem 2.750 km. kw. Dowództwo republikańskie nie zaprzecza wiadomościom podawanym przez komunikaty powstańcze.

Jędrzejowska mistrzynią Mentony

MONTONA, 13. 3. W finale turnieju tenisowego o mistrzostwo Mentony Jędrzejowska pokonała jugosłowiankę Kovacs 4:6, 6:4, 6:2, zajmując pierwsze miejsce w turnieju.

Demonstracja Lwowa przeciwko polityce metr. Szeptyckiego

LWÓW, 13. 3. W niedzielę odbyło się we Lwowie manifestacyjne zebranie szeregu organizacji polskich od Federacji Związku Obrońców Ojczyzny począwszy, poprzez „Zarzewie”, organizacje społeczne, Związek Oficerów Rezerwy, Sokół, Związek Hallerczyków, TSL, na Pracy Polskiej skończywszy, na którym uchwalono ostrą rezolucję przeciwko polityce metropolity Szeptyckiego.

Rezolucja ta, po stwierdzeniu, że Kuria Metropolitalna obrządku grecko - katolickiego prowadzi

politykę separatyzmu ukraińskiego, zwraca się do rządu polskiego, aby przedstawił Stolicy Apostolskiej konieczność zasadniczych zmian w tej polityce, a do tego czasu wstrzymał wszystkie dotacje skarbu państwa na rzecz kurii grecko-katolickiej.

Na murach Lwowa pojawiła się odezwa, wydana przez Komitet Obrony Polskiego Stanu Pośladania, wzywająca na to zgromadzenie. Rezolucja, na wniosek jednego z obecnych, została przesłana rządowi i w odpisie gen. Karaszewicz - Tokarzewskiemu.

Po zorganizowaniu prowokacji Litwa w panicznym strachu gra na ugodę z Polską

KOWNO, 13. 3. Od godziny 12-ej do 16-ej trwały w niedzielę w pałacu prezydenta Smetony narady między głową państwa a przybyłym do Kowna ministrem spraw zagranicznych Lorzajtsem.

W pobliżu pałacu na ulicy tworzyły się grupy ludzi dyskutujących z ożywieniem przedmiot narady i dopytujących się z niepokojem o przebieg i rezultaty konferencji. Rezultatów tych dotychczas nie ujawniono, tym bardziej więc wzrasta podniecenie i ner-

wowość wśród ludności Kowna. Powiększa zamieszanie fakt, że wśród panującego niepokoju powtarzane są wszelkie najfantastyczniejsze, a częstokroć sprzeczne ze sobą pogłoski jakie obiegają miasto.

Sprzeciw ministra wojny

Rezultatem paniki było zarządzenie koncentracji wojsk litewskich na pograniczu polsko - litewskim. Jak się okazuje, litewski minister wojny gen. Dirman-tas był przeciwny koncentracji,

uważając ją za zbyt jaskrawą prowokację w stosunku do Polski. Poza tym gen. Dirmantas uważał koncentrację wojsk za niecelową, zdając sobie sprawę, że na wypadek agresji ze strony polskiej, wojsko litewskie w gruncie rzeczy nie ma szans stawiania oporu.

Nieprawdopodobna pogłoska

Rozeszła się w Kownie pogłoska, że pewna grupa opierająca się jakimkolwiek porozumieniu z Polską zwróciła się do prezydenta Smetony z żądaniem dymisjonowania obecnego rządu i powierzenia teki premiera spraw zagranicznych Litwy w gabinecie Waldemara dr. Zauniusowi, sławnemu z procesu morderców ś.p. ministra Pierackiego. Koncepcja ta jednak spaliła, zdaje się na panewce.

Cofnięcie zarządzeń antypolskich

KOWNO, 13. 3. Wyrazem poważnego zaniepokojenia oficjalnych czynników litewskich jest fakt, iż władze litewskie cofnęły wszystkie zarządzenia demonstracyjne skierowane przeciwko Polsce. Przejawiło się to również na dzisiejszym zjeździe szauli-sów, który odbył się w Kownie, i na którym był obecny prezydent Smetona. Na zjeździe tym poruszano w sposób jak na tę szowinistyczną organizację bardzo ogólny sprawę granicznego incydentu.

Nawet oślawiony Związek Wyzwolenia Wilna na nadzwyczajnym posiedzeniu zarządu odbytym w niedzielę wzywał swoich członków do jaknajwiększego spokoju i rozważ-

Zorganizowana prowokacja

Wbrew twierdzeniom wykrętnego komunikatu litewskiej agencji „Eity” już dzisiaj mówi się w Kownie głośno, że dwaj ludzie, których na polskim terytorium spostrzegł patrol KOP byli konfidentami litewskiej policji granicznej. Do faktu tego przyznają się sami Litwini czego dowodem jest, iż litewskie min. spraw wewnętrznych zawiesiło w urzędowaniu naczelnika policji rejonu olickiego.

Po 3-dniowych pertraktacjach Blum utworzył rząd

Paul Boncour na Quai d'Orsay

PARYŻ, 13. 3. — B. premier Blum, któremu prezydent republiki powierzył w ub. czwartek misję rozwiązania kryzysu utworzył w niedzielę o godz. 18-ej rząd złożony z 15 socjalistów czterech przedstawicieli unii socjalistycznej, 16 radykałów i 1 reprezentanta grupy młodych radykałów. Wbrew pierwotnym pogłoskom do obecnego gabinetu nie wszedł b. premier Chautemps w charakterze ministra stanu.

Utworzony w niedzielę rząd jest czwartym z rzędu od maja 1936 roku, tj. daty wyborów, które oddały władzę większości frontu ludowego. Pierwszemu z nich

prezycował Blum, 2 i 3-ciemu Chautemps. W rządzie obecnym uczestniczy 5-ciu b. premierów.

Skład rządu pest następujący: Premier i minister skarbu — Leon Blum, minister spraw zagranicznych — Paul Boncour, ministrowie bez teki — Paul Faure, Albert Sarraut, koordynacja zagadnień Afryki Północnej, Viollette, Steeg, Frossar, propaganda — koordynacja wszystkich resortów przy prezydium rady ministrów — Vincent Auriol, sprawy wewnętrzne — Dormoy, sprawiedliwość — Rucart, obrona narodowa i wicepremier — Daladier, marynarka wojkowa — Campinchi, lotnictwo — Guy la Chambre, oświata — Jean Zay, rolnictwo — Monnet, roboty publiczne — Jules Moch, praca — Albert Serol, handel — Pierre Cot, poczta — Lebas, emerytura —

Riviere, zdrowie publiczne — Gentin, kolonia — Marius Moutet.

Jedną z najważniejszych zmian jest ustąpienie dotychczasowego ministra spraw zagranicznych Delbosa, objęcie tego stanowiska przez prezesa t. zw. unii socjalistycznej - republikańskiej senatora Paul Boncoura niemal stałego delegata Francji do Ligi Narodów. W kołach politycznych zwracają uwagę, że tekę spraw zagranicznych premier Blum proponował nawet z pewnym naciskiem byłemu premierowi Chautemps, jednakże stronnictwo radykalne nie zdecydowało się na przyjęcie tego resortu.

Kongres Z.Z.Z.

Znamienna rezolucja w sprawie obrony państwa

W niedzielę w sali Towarzystwa Higienicznego rozpoczął się kongres ZZZ, przy udziale około 600 delegatów.

Przewodniczącym powitalne na kongresie wygłosili: p. Filipowicz imieniem Klubu Demokratycznego, p. Puchalski imieniem ZNP. Utrzymany w serdecznym tonie list nadesłało Stronnictwo Ludowe.

Przewodniczącym kongresu obrany został p. Gawlik, obok niego w prezydium zasiadli: p. Szurig i pos. Kapuściński. Pierwszy referat o roli ZZZ w obecnej sytuacji w Polsce wygłosił p. Moraczewski. W referacie tym znalazło się wiele gorzkich i krytycz-

nych słów pod adresem Ozonu.

Uchwalono następnie deklarację w sprawie obrony państwa, której najbardziej znamienny ustęp mówi między innymi, że „ZZZ przeciwstawia się z całą energią próbom monopolizowania hasła obronności państwa przez jedno stronnictwo polityczne” i uważa „próby te za tym niebezpieczniejsze, jeżeli monopolizowanie i używanie hasła obronności stają się udziałem ugrupowań reakcyjnych”.

W godzinach popołudniowych obradowały komisje. W poniedziałek w drugim dniu kongresu uchwalona zostanie deklaracja ideowa i rezolucje.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Telefony 668-62 (sekretariat) 668-99 (ogólny), 330-59 (Dział gospodarczy „Kronika Kupiecka”). Oddział miejski „ABC” Al. Jerozolimska 3a. Tel. 88-333 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 17.30 — 19.00.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-33, 309-32 (Kasa, buchalteria). Kantor prenumerat: Al. Jerozolimska 3a i 1. Tel. 8-18-33. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3a, tel. 727-33. Konto PKO 23400. Skrzynka Poczтовая 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103, tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10—13 i 15—18. Poznań, 27 Grudnia Włocławek, Cyganki 34, tel. 145. Kalisz, Rzeźnicza 4, tel. 477. Katowice, ul. Stawowa 16, tel. 318-28.
PRENUMERATA: miesięczna (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziennikiem Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00. Wyd. B (z premią książkową) 5.50. W Austrii, Czechosłowacji, W. M. Gdańsku i na Węgrzech cena prenumeraty jak w kraju.
Za zwrot nadesłanych a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Redaktor naczelny: dr. Tadeusz Gluziński

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp.
Oddito w „Drukarni Literackiej”. Warszawa. Al. Jerozolimskie 121.

Redaktor odpowiedzialny: Bogusław Kopczyński.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-ej stronie 1 zł. w tekście (wśród artykułów) 80 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr. na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedziel-nym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, tusty druk — po-dwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Aleja Jerozolimska 3a. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Tel. 7-27-33